

D

- Debitorem venditionem pignoris. pag. 548. lib. 8. tit. 99.
 de Debitoribus Civitatum. 688. * 11. 32.
 de Decanis. 735. * 12. 27.
 de Decretis Decurionum. 661. * 10. 46.
 de Decurialibus Urbis Romæ. 682. * 11. 43.
 de Decurionibus et filiis eorum. 646. * 10. 31.
 de Deditiis libertate tollenda. 458. * 7. 5.
 de Defensoribus civitatum. 110. * 1. 55.
 de Delatoribus. 635. * 10. 11.
 Depositi vel contra. 252. * 4. 34.
 de Desertoribus et occultatoribus. 751. * 12. 46.
 de Dignitatibus. 718. * 12. 1.
 de Dilationibus. 170. * 3. 11.
 de Discussoribus. 645. * 10. 50.
 de Distractione pignorum. 545. * 8. 28.
 de Diversis officiis et apparit. 761. * 13. 60.
 — Prædiis urbanis. 711. * 11. 69.
 — Rescriptis. 88. * 1. 25.
 de Dividenda tutela. 347. * 5. 52.
 Divortio facto, apud quem. 322. * 3. 24.
 de Dolo malo. 140. * 2. 21.
 de Domesticis et prosectoribus. 725. * 12. 17.
 de Donationibus. 575. * 8. 54.
 — ante nuptias. 285. * 5. 3.
 — causa mortis. 581. * 8. 57.
 — inter virum et uxorem. 315. * 5. 16.
 — quæ sub modo. 579. * 8. 55.
 de Dote cauta non numerata. 312. * 5. 18.
 de Dotis promissione. 302. * 5. 11.
 de Duobus reis stipulandi et promitt. 555. * 8. 40.

E

- de Edendo. 112. * 2. 1.
 de Edicto Divi Hadriani tollendo. 409. * 6. 35.
 de Emancipationibus liberorum. 568. * 8. 49.
 de Emendatione Codicis D. Justiniani. 5.
 — propinquorum. 600. * 9. 15.
 — servorum. 600. * 9. 14.
 de Eo, qui pro Tutore negotia gessit. 344. * 5. 45.
 de Episcopali audientia. 45. * 1. 4.
 de Episcopis et Clericis. 21. * 1. 3.
 de Equestri dignitate. 737. * 12. 32.
 de Erogatione militaris annonæ. 744. * 12. 38.
 de Errore Advocatorum. 129. * 2. 10.
 — Calculi. 121. * 2. 5.
 Etiam ob chirograph. 545. * 8. 27.
 — per Procuratorem. 152. * 2. 49.
 de Evictionibus. 561. * 8. 45.
 de Eunuchis. 261. * 4. 42.
 de Exactoribus tributorum. 638. * 10. 19.
 de Exceptionibus seu præscript. 548. * 8. 56.
 de Excoctione et translat. 747. * 12. 39.
 de Excussationibus artificum. 669. * 10. 64.
 — munerum. 661. * 10. 47.
 — Tutorum et Curat. 551. * 5. 62.
 — Veteranorum. 555. * 5. 65.
 Ex delictis defunctorum. 222. * 4. 17.
 de Executione rei iudicatæ. 498. * 7. 55.
 de Executoribus et exactoribus. 765. * 12. 61.
 de Exhibendis et transmittendis reis. 587. * 9. 3.
 ad Exhibendum. 205. * 3. 42.
 de Expensis ludorum publicorum. 691. * 11. 41.
 Ex quibus causis infam. irrog. 130. * 2. 12.

sequantur, quæ particularibus delegationibus solent contineri. — Dat. 5 kal. Jun. *Constantinop.* THEOD. 17 et FESTO COSS. 459.

TIT. LIII.

DE CONTRACTIBUS¹ JUDICUM VEL EORUM QUI SUNT CIRCA EOS, ET INHIBENDIS DONATIONIBUS IN EOS FACIENDIS: ET NE ADMINISTRATIONIS TEMPORE PROPRIAS ÆDES ÆDIFICENT [SINE SANCTIONE PRAGMATICA].

1. Imp. JUSTIN. A. MENNÆ P. P.

Quicumque² administrationem in hac florentissima urbe gerunt, emere quidem mobiles res vel immobiles, vel domos extruere non aliter possunt, nisi specialem nostri numinis hoc eis permittentem divinam retributionem meruerint. — § 1. Donationes vero omnimodo recusent: scientes non esse validas eas, in quibuscunque rebus, et quacunque æstimatione, nisi post administrationem depositam, vel specialiter in scriptis donator eandem donationem ratam³ habuerit, vel tempus quinquennale præterierit, in quo nulla querela super iisdem donationibus, vel ab ipso donatore, vel ab ejus successoribus facta sit. — § 2. Provincias⁴ vero moderantibus, non solum donationes, sed etiam emptiones quarumcunque mobilium vel immobilium rerum (præter eas⁵, quæ ad alimoniam vel vestes pertinent) et ædificationes, licet sacri apices aliquid eorum permiserint, penitus interdumimus. Nec ratum sit, quod his donatione, vel venditione datum est, licet quinquennale tempus post depositam administrationem excesserit, vel consensus donatoris, vel venditoris post eandem administrationem adjectus sit. — § 3. Hæc autem etiam⁶ ad domesticos et consiliarios eorum trahi necessarium duximus: illud etiam adjicientes, ut nec per interpositam personam aliquid eorum sine periculo possit perpetrari. — § 4. [Quæ etiam ad præterita⁷ negotia referri sancimus, nisi transactionibus⁸, vel iudicationibus sopita sint.] — Dat. 5 idib. decembr. *Constantinop.* D. N. JUSTINIANO A. 2 COS.

TIT. LIV.

DE MODO MULTARUM¹, QUÆ A JUDICIBUS INFLIGUNTUR.

1. Impp. SEVERUS et ANTON. AA. Firmo.

Multa damnum famæ non irrogat. — Dat. 5 idus aprilis, ANTONINO A. et GETA utrisque 2 COSS. 206.

2. Imp. ALEXAND. A. DECIMIO P. P.

Procuratores meos², vel rationales, multa indicendæ jus non habere sæpe rescriptum est. — Dat. 14 kal. septemb. MODESTO et PROBO COSS. 229.

3. Imp. GORD. A. CELERI P. P.

Curator³ reipublicæ (qui græco vocabulo logista nuncupatur) multandi jus non habet. — Dat. id. septemb. GORDIANO A. et AVIOLA COSS. 240.

4. Imppp. GRATIAN., VALENT. et THEODOS. AAA. EUTROP. P. P.

Illustres viros præfectos prætoris usque ad quinquaginta librarum auri multam, cum peccatum gravissimum erit, pervenire sinimus. — Dat. 8 id. Jan. GRATIANO 5 et THEOD. AA. COSS. 380.

5. Imppp. VALENT., THEOD. et ARCAD. AAA. ad Prætextatum P. P.

Multarum severa compendia ærario nostro protinus esse querenda nullus ignoret: nisi ipse iudex id, quod ad pœnam admitti facinoris exculpitur, vel publicis operibus, vel cursui publico, vel aliis necessariis causis specialiter deputaverit⁴. — Dat. 5 idib. septembr. *Aquileiæ*, RICOMERE et CLEARCHO COSS. 384.

6. Impp. ANCAD. et HONOR. AA. MESSALÆ P. P.

Eos qui ordinario provincias jure moderantur, erga eorum personas, quos culpa reddit obnoxios, ultra duarum unciarum auri summam condemnare non patimur. — § 1. Proconsularem vero potestatem, si multandi necessitas imminet, senarum unciarum auri summa cohibebit:

TIT. LIII. — 1. L. 35, D. de reb. cred. — 2. L. 11, infr. de his, que vi metusve. — 3. Arg. L. ult. infr. si major fact. — 4. L. 46, L. 62, pr. D. de contr. empt.; L. 8, D. ad leg. Jul. repet.; L. 46, § 2, D. de jure fisci. — 5. Sic L. 18, D. de off. præf. — 6. L. 35, D. de reb. cred. — 7. Vide infr. L. 14, D. de re judic.; L. 15, infr. de pœn. — 8. L. 6, in fin. D. de off. præf. — 9. L. 11, infr. de his, que vi metusve; L. 3, infr. si certum; L. un. infr. si rect. prov. — 7. L. 7, supr. de legib. — 8. N. 115, c. 1; L. 22, in fin. supr. de sacros. eccles.

TIT. LIV. — 1. L. 5, infr. quando provoc. — 2. L. 2, in fin. D. de jud. et L. 13, § 1, D. de

in qua forma etiam comes Orientis, atque præfectus Augustalis erit. — § 2. Cæteri vero spectabiles iudices, et qui vice nostra administrationis gubernacula susceperint, ultra tres auri uncias sibi intelligant licentiam denegatam. — § 3. Id quoque observandum a moderatore esse censemus, ut in unius corruptione personæ (si ad id continuatio peccati impulerit) trina² tantummodo in anno condemnationis sub præstituta summa severitas exerceatur. — § 4. Quod si quis prædictum modum excesserit, hujus auctor admitti condemnato ad dupli restitutionem: fisco³ vero nostro ad inferendam eam quantitatem, quam multa nomine inflixerit, tenebitur. — § 5. Nec tamen ad hujus legis moderationem pertinere se credant, qui in peculatis aut manubiis, id est, deprædationibus, aut concussionibus, furtis, aliisque flagitiis, quæ coerceri severius convenit, fuerint deprehensi: scilicet ut scripta per iudices memoratos, in cujuslibet fuerit dirigenda dispendium, sententia proferatur. — § 6. Nec putent factu facile esse, ut aut præcipiti persuasione condemnent, quem culpa non ingravit, aut erubescenda varietate⁷ iudicii pro arbitrio proprio immutandum esse, quod jusserint: nisi paupertas⁸ condemnati hoc persuaserit. — Dat. 12 kal. septemb. THEODOS. A. 2 et CYNEGIO COSS. 388.

TIT. LV.

DE DEFENSORIBUS¹ CIVITATUM.

1. Impp. VALENT. et VALENS AA. Senecæ defensori.

Si quis de tenuioribus, ac minusculariis rebus interpellandum te esse crediderit, in minoribus causis, id est, usque ad² quinquaginta solidorum summam, acta judicialia conficiat: scilicet, ut, si quando quis vel debitum justum, vel servum³, qui per fugam fuerat elapsus, vel quod ultra delegationem dederat, postulaverit, vel quodlibet hujusmodi tua disceptatione restituas. Cæteras vero, quæ dignæ forensi magnitudine videbuntur, ordinario insinuatore rectori. — Dat. 15 kal. Januar. *Terici*, VALENTINIANO et VALENTE AA. COSS. 365.

2. *Iidem*, AA. ad Probum P. P.

Defensores civitatum⁴, non ex decurionum sen ex cohortalium corpore, sed ex aliis idoneis personis huic officio deputentur. — Dat. 3 non. novemb. iisdem COSS. 365.

3. *Iidem*, et GRATIANUS AAA. ad Senatam.

Utili ratione perspectum est, ut innocens, et quieta rusticitas particularis patrociniis, id est, defensoris locorum beneficio perfruatur, et apud eum in pecuniariis causis litigandi habeat facultatem. — Dat. 4 id. August. *Hierapoli*, VALENTINIANO et VALENTE AA. utrisque 2 COSS. 368.

4. Imppp. GRATIAN., VALENT. et THEOD. AAA. Theodoro defensori.

In defensoribus universarum provinciarum erit administrationis hæc forma, et tempus⁵ quinquennii spatii metiendum: scilicet ut in primis parentis vicem plebi exhibeas: descriptionibus rusticos urbanosque non patiaris adligi: officialium insolentia, et iudicum procacitati (salva reverentia pudoris) occurras: ingrediendi, cum voles, ad iudicem liberam habeas facultatem: superexigendi damna, vel spolia plus petentium ab his, quos liberorum loco tueri debes, excludas: nec patiaris quicum ultra delegationem solitam ab his exigi, quos certum est, nisi tali remedio, non posse reparari. — Dat. 11 non. Jan. *Constantinop.* ANCADIO et BAUTONE COSS. 385.

5. Imppp. VALENT., THEOD. et ARCAD. AAA. Potamio præfecto Augustali.

Defensores nihil sibi insolenter, nihil indebitum vindicantes, nominis sui tantum fungantur officio. Nullas infligant⁶ multas: saviore non exercent questiones: plebem vel decuriones ab omni improborum insolentia, et temeritate tueantur: ut id tantum, quod esse dicuntur, esse non desinant. — Dat. 5 non. Mart. *Constantinop.* ARCADIO A. 2 et RUFINO COSS. 392.

6. *Iidem*, AAA. Tatiano P. P.

Per omnes regiones, in quibus fera et periculi sui nescia latronum ferret insania, probatissimi quique et districtissimi defensores adsint disciplina, et quotidianis actibus præsent, qui non sinant crimina impunita

verb. sign.; L. 5, infr. de sportulis. — 2. Fac. L. 2, in fin. D. de jud. — 3. L. ult. D. de off. adess.; L. 57, D. de pact. — 4. L. 46, § 1, D. de admin. et peric. tut. — 5. L. 2, infr. de aleat. — 6. L. 2, supr. de episcop. aud. — 7. Adde L. 4, pr. infr. de serv. fugit. — 8. Sic L. 3, supr. de assess. — 9. Vide enim L. 14, D. de re judic.; L. 15, infr. de pœn. — 8. L. 6, in fin. D. de off. præf. — 9. L. 1, in fin. D. de pœnis; L. 4, vers. quod si, infr. de serv. fug. — 10. Tit. LV. — 1. N. 15. — 2. Abrog. d. N. c. 5, in fin. — 3. L. 5, infr. de serv. fug. — 4. Confer. d. N. 15, c. 1. — 5. Abrog. d. c. 1, § 1. — 6. Immo vide L. 5, infr. de sportulis.

